

Informasjon om renteopsjoner

Her finner du generell informasjon om renteopsjoner som kan handles i Danske Bank.

Når du handler renteopsjoner, gir det deg enten en rett eller en plikt til å kjøpe eller selge en på forhånd avtalt rente for fremtidige renteperioder, og du får dermed mulighet for å sikre deg mot ugunstig renteutvikling.

Kjøperen av en renteopsjon betaler en premie til selgeren av opsjonen på inngåelsestidspunktet.

Renteopsjoner kan inngås som en OTC-handel med oss som motpart – se våre vilkår for handel med valuta og derivater.

TYPER RENTEOPSJONER

Kjøp av sikring mot økt rente kalles en «borrower», mens kjøp av sikring mot fallende rente kalles en «lender».

Opsjoner som beskytter kjøperen mot endringer i en fremtidig rente med en enkelt rentetermin, kalles opsjoner på fremtidige renteavtaler (FRA-opsjoner).

En serie FRA-opsjoner som beskytter kjøper mot økt rente i flere renteperioder, kalles en «cap», mens en serie FRA-opsjoner som beskytter kjøper mot fallende rente i flere renteperiode, kalles et «floor».

Med en FRA-opsjon vil det ved hver renteperiodes start bli foretatt en sammenligning av avtalerenten og referanserenten for den kommende perioden. Dersom referanserenten er høyere enn avtalerenten (borrower), eller avtalerenten er høyere enn referanserenten (lender), vil selger på oppgjørsdatoen være forpliktet til å betale rentedifferansen til kjøper. Avregningen skjer ved renteperiodens start for renteopsjoner med en enkelt rentetermin og ved renteperiodens slutt for renteopsjoner med flere renteterminer. Referanserenten fastsettes vanligvis to handelsdager før oppgjørsdatoen.

I en «collar» er renten låst fast innenfor et intervall. En collar konstrueres ved å kjøpe eller selge en cap og samtidig selge eller kjøpe

et floor. Dersom opsjonspremiene på cap og floor er like store, kalles det en «no cost collar».

Digitale renteopsjoner er kjennetegnet ved at kjøper mottar et beløp som er avtalt på forhånd (pay-out) hvis referanserenten som er fastsatt for renteperioden

- er høyere enn avtalerenten (når kjøper sikrer seg mot økt rente)
- er lavere enn avtalerenten (når kjøper sikrer seg mot rentefall).

Det avtalte beløpet – som er en prosentdel av det aktuelle beregningsgrunnlaget på kontrakten – vil ikke avhenge av hvor mye referanserenten er enten høyere eller lavere enn den avtalte strike-renten. Dersom referanserenten er verken høyere eller lavere enn det avtalte nivået, vil kjøper ikke få betaling for denne renteperioden.

BRUK AV RENTEOPSJONER

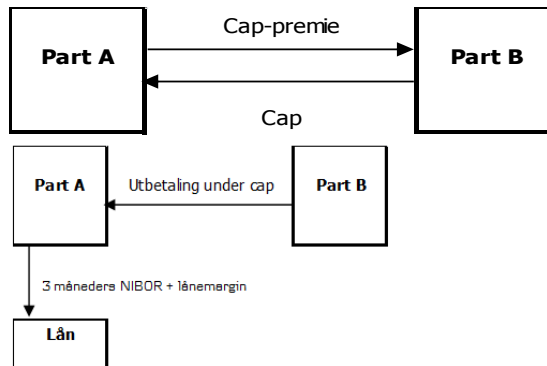
Her kan du lese eksempler på hvordan renteopsjoner kan brukes.

Avdekning av risiko for økt rente på lån med flytende rente

I eksempelet under har Part A tatt opp et lån i DKK med flytende rente der renten fastsettes hver tredje måned. Part A har en samlet rentebetaling hver tredje måned som svarer til NIBOR-renten med tillegg av en lånemargin.

Part A ønsker å sikre seg mot økende renter, men vil samtidig gjerne dra nytte av den flytende renten dersom renten skulle falle.

Ved kjøp av en cap med kvartårlige renteterminer vil Part A kjenne den maksimale renteutgiften for avdekningsperioden. Den maksimale renteutgiften vil være avtalerenten på cap-en pluss lånemargin og cap-premie.

Som du kan se av figuren, oppnår du en effektiv sikring ved renteøkninger ut over cap-ens avtalerente. Part As renteeksponering følger dessuten rentenivået ved rentefall. Når renten faller, betaler Part A med en cap en merkostnad i forhold til en udekket posisjon svarende til opsjonspremien.

ET FLEKSIBELT INSTRUMENT

En renteopsjon kan tilpasses individuelle behov. Eksempler på parametere som kan avtales når handelen inngås, er

- renteperiode og eventuell avdragsprofil for renteopsjoner med flere renteterminer
- avtalerenten

PRISFASTSETTELSE

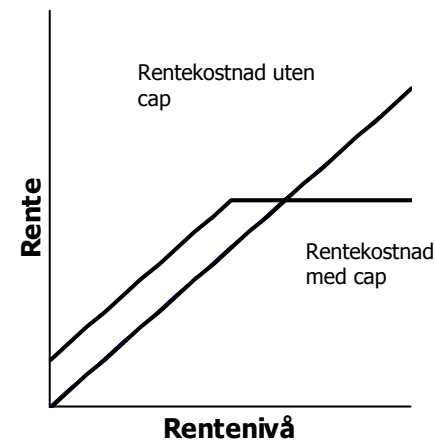
Prisen (premien) på en renteopsjon bestemmes av

- opsjonstypen (borrower, lender, digital)

- markedsprisen på den underliggende renten som renteopsjonen skal avdekke

- avtalerenten
Avtalerentens plassering i forhold til markedsrenten har betydning for opsjonspremiens størrelse.

For «borrower» renteopsjoner vil premien øke, jo lavere innløsningsrente som ønskes. Jo lavere (bedre) rente du ønsker å betale, desto dyrere blir avdekningen. For «lender» opsjoner er bildet omvendt. Jo høyere (bedre) rente du ønsker å motta, desto dyrere blir avdekningen.

- forventet risiko (volatilitet) på den underliggende renten

Hvis fremtidige markedsrenter ventes å svinge mye, er det større sannsynlighet for at de fremtidige rentene vil avvike fra dagens markedsrenter på avtaletidspunktet. Dermed øker sannsynligheten for at en renteopsjon vil ha verdi på forfallsdatoen, og opsjonspremien vil derfor være høyere. Det vil derfor være dyrt å kjøpe risikoavdekning på en rente som er utsatt for store svingninger.

- renteopsjonens løpetid

Opsjonens løpetid har stor innflytelse på fastsettelsen av premien. Jo lengre løpetiden på opsjonen er, jo dyrere er den å kjøpe. Løpetiden på en renteopsjon varierer fra valuta til valuta, men er vanligvis inntil 30 år.

Når den teoretiske prisen er fastsatt, legges det en kundemargin til handelen som medfører at handelen har en negativ markedsverdi på inngåelsestidspunktet. Den negative markedsverdien svarer til nåverdien av kundemarginen for hele handelens løpetid.

RISIKO

Inngåelse av denne typen handler kan være beheftet med betydelig risiko.

Ved salg av renteopsjoner

Ved salg av renteopsjoner består risikoen i at opsjonen skal avregnes til en avtalerente som er ugunstig i forhold til markedsrenten opsjonen avregnes til. Tapet kan være ubegrenset og overstige den mottatte opsjonspremien.

I opsjonens løpetid vil markedsrenten og de forventede svingningene i markedsrenten påvirke opsjonens markedsverdi. Effekten på markedsverdien avhenger av opsjonstypen. Hvis opsjonen stenges før tiden, kan selger komme til å tape penger svarende til den absolutte verdien av den negative markedsverdien.

Ved kjøp av renteopsjoner

Ved kjøp av renteopsjoner er risikoen begrenset til tapet av den betalte premien.

SIKKERHETSSTILLELSE

Når du inngår handler med oss som motpart, kan vi kreve at du stiller sikkerhet.

Spesielle markedssituasjoner

Under spesielle markedssituasjoner kan det være vanskelig eller umulig å stenge en posisjon. Dette kan for eksempel være tilfellet i perioder med hyppige rentesvingninger hvis prisene stiger eller faller i en slik grad at vi ikke er i stand til å sette en pris.

SKATT

Den skattemessige behandlingen av gevinst og tap på renteopsjoner avhenger av om du handler som privatperson eller et selskap.

På grunn av kompleksiteten i den skattemessige behandlingen anbefaler vi at du drøfter de skatte- og regnskapsmessige konsekvensene med en revisor eller annen profesjonell rådgiver.